

1972-2022

Cooperació, participació i lluita

FEDERACIÓ
D'ASSOCIACIONS
VEÏNALS
DE BARCELONA

PLA DE TREBALL

Estimem el Barri
i a la seva gent

Índex

- 3** Barris actius i enfortits
- 4** 50è aniversari de la Favb
- 4** Realització d'un debat obert sobre la Favb i el moviment veïnal
- 6** Reflexió i proposta sobre grans temes de ciutat
- 6** Mantenir i reforçar les línies de treball de llarga durada
- 8** Presència institucional
- 8** Relacions externes i xarxes

Barris actius i enfortits

El pla que aprovem cada dos anys ens dona pautes per establir les línies de treball de la Federació. Habitualment ho fem en dos sentits: el treball intern (com organitzar la Favb per potenciar el treball col·lectiu a tots els barris de la ciutat), i l'extern (abordar conjuntament els grans temes de ciutat).

Fruit d'aquest treball hem dut a terme moltes iniciatives. L'estructura de la mateixa Favb és avui més sòlida i orientada cap al conjunt del moviment veïnal. Moltes de les nostres iniciatives i lluites han tingut impacte a la ciutat. La lluita i el treball a molts barris n'ha millorat les condicions de vida i la convivència. Tothom que treballa al moviment veïnal sap de la importància de la seva activitat i, malgrat que moltes vegades ens sentim menystinguts pels poders públics, sabem que sense la nostra presència i treball constant, els nostres barris serien molt pitjors. No és una qüestió d'orgull, que massa sovint porta a l'autocomplaença, sinó de saber que sense barris actius és impossible mantenir la convivència i el benestar. Un pla de treball va de veure què podem fer per millorar la nostra acció, per enfortir-la.

Aquest és un pla de treball especial. Perquè ens trobem en una situació molt complexa i molt canviant, amb una necessitat de renovar forces. Els dos anys de pandèmia han generat nous problemes i han dificultat la nostra feina. Estem vivint en un context on es fa evident l'impacte de fenòmens globals en la nostra vida quotidiana: globalització econòmica, digitalització, crisi ecològica, migracions internacionals...

Moltes de les entitats federades, i la mateixa Favb, ens enfrontem a la imperiosa necessitat de reforçar-nos

amb nous activistes que permetin un relleu adequat. I a la vegada, hem vist proliferar al nostre entorn noves iniciatives amb les quals cal trobar una entesa i una pauta de treball. Són només unes pinzellades del cúmul de problemes, situacions i preguntes que sovint se'ns plantegen i als quals volem donar respostes. No és qüestió de deixar-nos desanimar per problemes que ens superen, sinó de trobar línies de treball que ens ajudin a obrir camins i respostes.

Enguany, també, celebrem el 50è aniversari de la Favb i de diverses associacions veïnals. És un moment per fer-nos visibles com a moviment veïnal, per reivindicar la importància per al veïnat, per als barris i per a la ciutat, d'allò que hem fet al llarg de tot aquest temps, del treball de moltes persones en pro del benestar i la col·lectivitat. És una bona ocasió de festa, de memòria, de reflexió i de trobada. Entre nosaltres i amb les organitzacions i moviments amb qui col·laborem. És un moment per explicar per què és tan important que a tots els barris hi hagi veïnes i veïns organitzats.

La proposta de pla de treball que us presentem conté un seguit de propostes que van en quatre direccions:

- 1) Celebrar el 50è aniversari, amb l'objectiu de fer visible l'aportació del moviment ciutadà, la tasca de les associacions veïnals als seus barris i de la Favb al conjunt de la ciutat.
- 2) Introduir canvis i millores al funcionament intern per millorar l'eficàcia de la nostra tasca.
- 3) Introduir un espai de reflexió a la Favb i les associacions sobre els reptes que tenim al davant i les respostes que ens cal treballar.
- 4) Continuar línies de treball ja iniciades en molts camps, determinar objectius i veure quines altres activitats convé reforçar.

50è aniversari de la Favb

La celebració del nostre aniversari, el de la Favb i el d'altres associacions que compleixen 50 anys d'existència, no és tan sols un moment de festa. És una oportunitat per fer-nos més visibles i situar-nos cap al futur. Una efemèride que pot servir al conjunt del moviment veïnal.

Partint d'un marc de treball i de trobada de totes les entitats, us proposem un conjunt d'activitats que intenten cobrir aquests diferents objectius: reivindicació de tot allò que hem fet amb mirada de futur, generació d'espais trobada, activitats als barris, reflexió i comunicació.

En concret, les propostes de treball bàsiques són:

- Elaboració d'un manifest de les AV de Barcelona, que caldrà aprovar a l'assemblea general.
- Un acte central de celebració on presentarem el manifest, lligant el passat i el present del moviment veïnal.
- Una exposició amb una selecció de 50 documents del material que la Favb ha dipositat a l'Arxiu Històric de la Ciutat, que posi en evidència el paper històric del nostre moviment.
- Unes jornades de debat sobre temes estratègics de futur, orientades no tan sols a una reflexió interna sinó també amb l'objectiu d'establir un diàleg amb altres moviments i sectors.
- Recorreguts pels diferents districtes per explicar les nostres lluites.
- Trobades als barris amb persones rellevants del moviment veïnal, per explicar experiències i obrir debats.
- Un número especial de la revista Carrer.

Realització d'un debat obert sobre la Favb i el moviment veïnal

A la passada assemblea ja vàrem anunciar la necessitat de dur a terme un debat estratègic. Tota organització necessita reflexionar periòdicament sobre allò que s'està fent, què cal canviar, com millorar-ne l'acció. El moviment veïnal no és una excepció. Més de cinquanta anys de treballs i lluites representen un període molt llarg on hem fet molta feina en benefici dels nostres veïnats i de la ciutat. Ha estat una activitat sostinguda per moltes persones, moltes d'elles amb una dilatada activitat i dedicació. Això ha tingut l'avantatge de generar continuïtat, coneixement dels barris, saber fer davant de les administracions. Però té el perill de generar rutines, de fixar una imatge externa d'un moviment vell, de dificultar la integració de nous i noves activistes.

Estem confrontats a un moment de canvi, per dues raons essencials. D'una part, la necessària renovació generacional que garanteixi la continuïtat d'un moviment veïnal actiu a tots els barris. D'altra, la necessitat de fer front als intensos canvis que experimenta el nostre entorn i que afecten molts àmbits: composició demogràfica, crisi ecològica, desigualtats i pobresa, etc.

Ens cal una reflexió, tant en el camp de les propostes organitzatives com en el de l'anàlisi de les problemàtiques. No partim de zero. Els anys anteriors hem anat introduint iniciatives que ja van en aquesta direcció: organitzatives (funcionament de la Favb, de la junta, trobades amb els districtes, consolidació d'algunes coordinadores de districte...); i programàtiques (sobretot a partir del treball de les comissions de treball i l'Escola Veïnal). El que ara proposem és fer un pas més i realitzar al llarg de l'any un debat més sistematitzat que ens permeti reforçar el nostre treball futur.

Aquest treball ja s'ha començat a fer a la Junta, on una assessoria externa ha dut a terme un treball previ d'entrevistes als seus membres i una sessió de debat. Fruit d'aquesta tasca tenim un document d'avaluació dels punts forts i febles de la nostra organització i on es projecten algunes línies de treball ([veure document](#)). Pensem que aquest pot ser un bon punt de partida per iniciar una discussió organitzativa.

Per tant, un punt central del pla de treball d'enguany serà la celebració d'un debat organitzatiu en el conjunt de la Favb i les AV per tal de desenvolupar propostes de millora en la nostra organització. Aquells camps on les propostes actuals ja es considerin viables, la Junta de la Favb els implementarà al llarg de l'any.

Reflexió i proposta sobre grans temes de ciutat

- La ciutat viu una situació de canvi que ve marcada per les conseqüències de la crisi del 2008 i la successives polítiques d'austeritat i retallades que es van aplicar a nivell de l'Estat central i la Generalitat. A aquesta situació s'ha d'afegir l'impacte de la pandèmia de la covid i la forma com s'ha gestionat. Molts dels problemes que afrontem als barris són producte d'aquestes dinàmiques: desnonaments i problemes d'habitatge, deteriorament de la sanitat pública, emergència de pobresa, etc.
- Una segona qüestió rellevant es la crisi ecològica, que es manifesta de forma diversa, sovint imperceptible com a tal, però que acaba tenint un impacte visible a la vida quotidiana: contaminació, crisi energètica, biodiversitat, sequeres, residus...
- Les respostes que ofereixen les autoritats per abordar aquestes qüestions sovint són parcials, mal explicades, i donen lloc a situacions que generen noves tensions, com és el cas de les polítiques de restricció de l'ús de l'automòbil, el nou model de recollida de residus, etc.
- En tercer lloc, el procés de digitalització de la societat té impactes diversos que també afecten el nostre dia a dia, com es manifesta en qüestions tan diferents com el tancament d'oficines bancàries, la creixent utilització d'eines digitals per part de l'Administració en la seva relació amb els ciutadans, la proliferació del comerç electrònic i el seu impacte en la configuració

de la ciutat (crisi del comerç de proximitat, tràfic d'última milla...). Així com el seu impacte sobre l'ocupació, quantitatiu i qualitatiu.

- En quart lloc, els mateixos canvis en les activitats econòmiques fruit dels processos de globalització. Fins ara el debat en aquest camp s'ha centrat en el debat sobre l'impacte del turisme, però cal pensar com refer el teixit productiu, diversificar-lo, fer-lo menys exposat a catàstrofes com la que ha significat la pandèmia per al turisme, ja que hi ha una relació molt estreta entre l'activitat econòmica, el benestar, l'ecologia i les condicions de treball. La sortida de la pandèmia i la guerra d'Ucraïna han desencadenat un procés inflacionista que genera tensions, impacta en les condicions de vida i genera nous reptes i incerteses.
- En cinquè lloc, hem d'abordar una qüestió territorial, la de la relació de Barcelona amb el seu entorn immediat, ja que molts dels problemes, com el de la mobilitat, el model productiu o la gestió de serveis bàsics tenen un àmbit espacial que supera el marc de la ciutat.
- I en sisè lloc, no podem deixar d'atendre qüestions que fa temps que ens afecten com és la de les desigualtats de gènere i les relacionades amb la immigració, que obliguen a pensar en polítiques realment inclusives en molts camps.

Són molts problemes que no podem abordar de cop. La nostra feina quotidiana ens absorbeix, però moltes d'aquestes qüestions ens les acabem trobant en el dia a dia. Són temes que requereixen d'un enfoc més ampli que el de barri (inclús que el de ciutat), on no podem pretendre tenir a curt termini respostes contundents. Però on podem trobar idees que orientin la nostra tasca quotidiana i poder actuar com un moviment amb un mínim de coherència al conjunt de la ciutat.

Caldrà doncs prioritzar activitats i fer una tasca constant de reflexió col·lectiva. Estem ja en condicions de posar en marxa algunes d'aquestes propostes per a enguany:

- Les jornades de debat en el marc del 50è aniversari, com a punt de partida del debat.
- L'escola veïnal organitzarà periòdicament sessions de reflexió general, mes enllà de la formació específica en temes concrets.
- Els treballs de la Coordinadora del Besòs com a espai de reflexió i treball en l'àmbit metropolità.
- L'organització d'una jornada sobre Mobilitat a la ciutat, partint dels problemes detectats als barris amb l'objectiu de fer una proposta d'alternatives al sector.

Mantenir i reforçar les línies de treball de llarga durada

Moltes de les nostres activitats suposen un treball persistent de reflexió, proposta i intervenció. Es tracta, un cop més, de mantenir i reforçar aquesta feina, que es desenvolupa en diferents àmbits.

Vocalies i comissions de treball

Algunes aborden problemes més generals i d'altres més específics, però totes tracten temes rellevants per als barris. Es tracta de organitzar-nos de forma eficient i seleccionar les vies de treball més prometedores o més urgents.

Comissió de Salut

Mantenir l'activitat de la Comissió de Salut el màxim participativa possible i oberta a totes les Associacions de Veïnals amb els objectius següents:

Adequar els equipaments i serveis sanitaris a les noves necessitats especialment el reforç de l'atenció pri-

mària i la cronicitat

Insistir en la desfragmentació i desatomització de la provisió de la cartera de serveis d'Atenció Primària, Salut Mental, Socio-sanitari i Rehabilitació en l'àmbit de Barcelona i millora la coordinació entre tots ells i amb els serveis socials municipals

Fer el seguiment de la represa de l'activitat sanitària post pandèmia i de la implementació de les nostres propostes de Participació en els Centres

Incidir en els òrgans gestors per a la transparència i rendiment de comptes amb l'horitzó cap a una integració en la xarxa pública dels proveïdors i serveis (Primària, Hospitals, Socio-sanitaris, Salut Mental, Rehabilitació i Serveis Socials)

Treballar per la difusió i debat de les nostres propostes a l'Escola de la Favb i establir aliances amb els moviments per la Defensa de la Sanitat Pública.

Comissió d'Urbanisme

La Comissió d'Urbanisme de la Favb aposta per una interlocució amb la Direcció de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat per generar l'espai per a una reflexió conjunta sobre les estratègies més urgents en àmbit de ciutat i plantejar propostes concretes sobre un model de co-reflexió i treball sobre els temes essencials quant a habitatges, mobilitat, equipaments, teixits productius i medi ambient en àmbit de ciutat i també sobre els temes menors que, al no ser atesos, es transformen en problemes socials d'algun barri.

Les prioritats que es posa la Favb per al 2022 estan marcades per la voluntat de reflexionar sobre un model d'estratègies urbanes que s'arrelen al context i a les necessitats actuals i que s'articulen segons aquests eixos principals:

1. Justícia espacial i Justícia social.
2. Ciutat saludable: factors mediambientals i psíquics.
3. El diàleg i la comunicació. Socialització de l'espai urbà.
4. Estratègia metropolitana.
5. Revisió planejament existent.

Vocalia de Medi Ambient

L'experiència de treball de la vocalia en una gran varietat de temes ha portat a l'organització de comissions específiques.

- **Comissió contra l'amiant** que treballa per l'eliminació d'aquest material. Aquest any es proposa organitzar una Convenció contra l'amiant. Fa un seguiment i acompanyament dels conflictes en aquesta matèria que hi ha en la ciutat. I vetlla per la ràpida promulgació d'una Llei per l'erradicació d'aquest contaminant.

- **Comissió de residus.** Centrada a analitzar la gestió de residus en els diferents barris de la ciutat i en propiciar un canvi de model de recollida i tractament. Continuar realitzant xerrades i editar una Guia de Residus en tots els barris interessats. Petició de la creació d'un Consell de residus

- **Comissió de contaminació electromagnètica,** una de les comissions que cal reforçar donat que tot apunta que les afectacions en la salut augmentaran.

Comissió de Mobilitat

L'objectiu d'enguany és consolidar un grup de treball que elabori la mobilitat d'una forma integral.

Fer el seguiment de les polítiques de transport públic en les seves diverses variants: línia 9 del metro, xarxa de busos, busos de barri

Abordar els impactes de la mobilitat en la vida quotidiana dels barris: problemes lligats al FC Barcelona, contaminació, etc.

Organitzar una jornada de treball per abordar els problemes de la mobilitat d'una forma integral tot treballant de manera conjunta conjunt amb les comissions d'Urbanisme, Ecologia i Salut i amb altres entitats de la ciutat.

Comissió d'Educació

Fer un seguiment i donar suport a les demandes de les AFAs i coordinadores de barris i Districte pel que fa

al dèficit de places escolars, escoles i instituts en barracons, planificació escolar, demanda de recursos materials i humans.

Assistència als Consells Escolars de Districte i al Consell Escolar Municipal, juntament amb la participació en les Comissions de treball, especialment a la d'Escola Inclusiva, que ha començat aquest curs 21/22.

Comissió d'Habitatge

Continuar vetllant per la coordinació entre les entitats signants de la Crida al pacte per l'Habitatge. Fer el seguiment de l'aprovació de la nova Llei estatal pel Dret a l'Habitatge i les diferents campanyes autonòmiques i de ciutat en relació amb l'habitatge. Insistir en la creació del Centre contra l'Assejament Immobiliari. Reforç de la dinàmica de la comissió.

Comissió de Dones

La comissió de dones està compromesa en vetllar perquè les dinàmiques i funcionament de les AV i de la mateixa Favb siguin veritablement feministes i portar a la pràctica el protocol per la igualtat de gènere aprovat en la 49 assemblea de la Favb. La comissió recolza activament el projecte dels Punts Liles així com les dinàmiques barrials i convocatòries feministes de la ciutat.

Comissió de Terrasses

Seguiment de les conseqüències de la darrera modificació de l'Ordenança de terrasses. Seguiment del recurs de cassació presentat al Suprem. Atenció als conflictes creixents en els barris.

Comissió de Patrimoni

Consolidació de la comissió. Revisió del concepte de patrimoni que inclogui la memòria immaterial i que impulsi un canvi de paradigma a la ciutat. Seguiment actiu dels conflictes oberts tant amb l'Ajuntament com amb la Generalitat. Treball en xarxa amb altres entitats que treballen la defensa del patrimoni.

Projectes

La Favb manté tres projectes essencials:

- **El Barri Espai de Convivència (BEC)**, que enguany està centrat en els barris de Trinitat Nova i Trinitat Vella.
- **Punts Lila**. Consolidar els punts liles creats en els barris de Besòs i Maresme i engegar la dinàmica en els barris de Sant Antoni i el Poblenou
- **Comunicació i publicacions**. D'una banda, l'aposta per la revista Carrer com una publicació referent en el debat urbà de la ciutat, i de l'altra, l'impuls del treball de comunicació a les xarxes socials i els mitjans propis per difondre les iniciatives de la Favb i de les AV federades.

Presència institucional

En el marc del treball en defensa i representació dels drets del veïnat mantenim una activitat de comunicació i diàleg amb la Administració que implica també la participació en diversos òrgans, com el Consell de Ciutat, el Consell Municipal de Benestar Social, l'Acord Ciutadà per a una Barcelona Inclusiva i el Consell de Turisme.

És sovint una tasca feixuga, però que permet fer que la nostra veu arribi a espais municipals, que contraresti la influència dels lobbies empresarials i també serveixi com a espai per desenvolupar aliances i relacions amb altres entitats afins.

Relacions externes i xarxes

El nostre treball es basa també amb l'establiment de relacions i cooperació amb moltes entitats i moviments. En uns casos es tracta de iniciatives puntuals que sorgeixen com a resposta davant d'esdeveniments o conflictes puntuals. Altres tenen un caràcter més estable i exigeixen un treball continuat.

En aquest moment, els espais principals es troben en la participació als següents espais:

- Coordinadora Veïnal del Baix Besòs
- Consell d'Associacions de Barcelona
- Confavc

Mantenim la col·laboració amb altres iniciatives com Sinera, PQA, PTP Jubiliats macosa –alston afectats per l'amiant, Entrepobles, Cúrcuma,...

També hem iniciat un treball de cooperació amb la FRAVM (Federación Regional de Asociaciones de Vecinos de Madrid), amb qui compartim problemàtiques similars degut a la dimensió de les nostres ciutats, i amb la CEAV (Confederación Española de Asociaciones de Vecinos). Ara comencem a treballar en projectes conjunts.

1972-2022

Cooperació, participació i lluita